

25.02.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**25 Şubat 2022
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

25 Şubat 2022 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMALAR

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gıda Güvenliği Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5228)

— Türk-Kırgız Kara Ulaştırması Karma Komisyon Toplantısı Protokolünün Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5229)

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında Hibe Yapılmasına Dair Anlaşmanın Yürürlüğe Girmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5230)

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik, Hizmet ve Hususî Pasaport Hamilleri İçin Vizelerin Kaldırılmasına Dair Anlaşmanın Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5231)

— 6478 Sayılı Kanunla Katılmamız Uygun Bulunan Ekli 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1988 Protokolüne Katılmamıza İlişkin Karar (Karar Sayısı: 5232)

— Türkiye Cumhuriyeti Adına 17 Aralık 2021 Tarihinde New York’ta İmzalanan Ekli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Çok-Ortaklığı Emanet Fonu Ofisi Arasında Afganistan Özel Emanet Fonu İçin Standart İdari Düzenlemenin Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5233)

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Haiti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5234)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Türkiye Cumhuriyeti Adına 7 Ağustos 2019 Tarihinde Singapur’da İmzalanan “Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonu”nun Yürürlük Tarihinin 11 Nisan 2022 Olarak Tespit Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5235)

— 8/1/2002 Tarihli ve 4736 Sayılı Kanunun 1 inci Maddesinin Birinci Fıkrası Hükmünden Muaf Tutulacakların Tespitine Dair 28/1/2002 Tarihli ve 2002/3654 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 5236)

— Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 5237)

— 2022 Yılında Kalkınma Ajanslarına Kullandırılacak Transfer Ödeneklerinin Belirlenmesine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 5238)

— Uyumu Sağlanmış (Armonize) Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası Sözleşme Uyarınca Uygulanması Gereken Ekli Sınıflandırma Görüşlerinin Yürürlüğe Konulması ile 25/11/2020 Tarihli ve 3206 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 5239)

— Kamulaştırma Bilgileri ve Güzergâhları Gösterilen Enerji Nakil Hatlarının Yapımı Amacıyla Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5240)

— Rize İli, İyidere İlçesi, Fetiye Mahallesinde Bulunan 144 Ada, 5, 11, 12, 14 ve 15 Parsel Numaralı Taşınmazların, 2021 Yılında Gerçekleşen Sel Felaketleri Sonrasında Muhtemel Afet Risklerine Karşı Tedbir Alınması Amacıyla İyidere

Belediye Başkanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5241)

— Sinop İli, Ayancık İlçesi, Otmanlı Köyü Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Taşınmazların 10-11 Ağustos 2021 Tarihlerinde Meydana Gelen Sel Felaketi Nedeniyle Hak Sahipleri İçin İhtiyaç Duyulan Konutların Yapımı Amacıyla Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5242)

— Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu (TKİ) Genel Müdürlüğü Uhdesinde Bulunan Şırnak İli Sınırları İçerisindeki Bazı Taşınmazların TKİ Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5243)

— Kamulaştırma Bilgileri ve Güzergâhları Gösterilen Enerji Nakil Hatlarının Yapımı Amacıyla Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5244)

— 154 kV Antalya GIS Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5245)

— 154 kV Kahramanmaraş OSB TM İrtibatları Enerji İletim Hattı Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5246)

— Gaziantep İli, Şahinbey İlçesi, Fidanlık Mahallesi ile Şehitkamil İlçesi, Pancarlı ve Gazi Mahalleleri Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Taşınmazların, 100. Yıl Atatürk Kültür Parkının Devamı Niteliğindeki 3. Etap Çalışma Alanı Kapsamında Kalmaları Nedeniyle Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5247)

— İstanbul İli, Beykoz İlçesi Sınırları İçerisinde Bulunan Zerzevatçı Mahallesi Etabı Doğal Sit Alanının Koruma Statüsünün Yeniden Değerlendirilmesi Sonucunda, Sınır ve Koordinatları Gösterilen Alanların Kesin Korunacak Hassas Alan Olarak Tescil ve İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5248)

ATAMA KARARLARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2022/46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53)

YÖNETMELİK

— Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik TEBLİĞ

— Milletlerarası Tahkim Ücret Tarifesi Hakkında Tebliğ

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 16/12/2021 Tarihli ve E: 2020/41, K: 2021/91 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 30/12/2021 Tarihli ve E: 2021/88, K: 2021/105 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 3/2/2022 Tarihli ve 2019/9279 Başvuru Numaralı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 3/2/2022 Tarihli ve 2019/16301 Başvuru Numaralı Kararı

Tarım ve Orman Bakanlığı: Ülkemizde gıda arzında sıkıntı yok

Tarım ve Orman Bakanlığı, Rusya'nın Ukrayna'yı işgal girişiminden sonra başta buğday olmak üzere hububat ve diğer ham maddelerde yeni hasat dönemine kadar arz yönüyle bir eksikliğin olmayacağını duyurdu.

Tarım ve Orman Bakanlığından yapılan yazılı açıklamada, Rusya ve Ukrayna arasındaki krizin Türkiye'ye gıda bakımından bir yansımasının olmayacağı ve yeni hasat dönemine kadar arz yönünde bir eksikliğin yaşanmayacağı belirtildi.

Bakanlık tarafından yapılan yazılı açıklamada şu ifadelere yer verildi:

“Rusya ve Ukrayna arasındaki gelişmelerin uluslararası hububat ve gıda piyasaları üzerindeki muhtemel etkileri yakından takip ediliyor. Başta buğday olmak üzere hububat ve diğer ham maddelerde arz sıkıntısı yaşanmayacak. Tarım ve Orman Bakanlığı, bağlı ve ilgili kuruluşlarıyla birlikte uluslararası gelişmeleri yakından takip etmekte ve gerekli tedbirleri almaktadır.

Son dönemde Rusya ve Ukrayna arasındaki gelişmeler ve bunun uluslararası hububat ve gıda piyasaları üzerindeki muhtemel etkileri de Bakanlığımızca yakından takip edilmektedir. Ancak son günlerde, söz konusu gelişmelerin, buğday başta olmak üzere ülkemizin gıda tedarikinde sıkıntılara yol açacağı yönünde değerlendirmeler yapıldığı görülmektedir.

Başta Rusya ve Ukrayna olmak üzere Karadeniz havzasında bulunan ülkeler, dünya hububat ticaretinde önemli konumda bulunmakta olup, ülkemize sağladığı lojistik

avantaj nedeniyle de bu bölge ile olan ticaret hacmi günden güne artış göstermiştir. Bakanlığımızca yapılan değerlendirme neticesinde; gerek Toprak Mahsulleri Ofisi gerek lisanslı depolar dahil özel sektörün mevcut stokları dikkate alındığında başta buğday olmak üzere hububat ve diğer ham maddelerde yeni hasat dönemine kadar arz yönüyle bir eksikliğin olmayacağı öngörülmektedir.

Her ne kadar Rusya ve Ukrayna ülkemizin hububat tedarikinde son yıllarda ağırlık kazanmış olsa da uluslararası hububat ticaretinde diğer ihracatçı ülke ve menşelerden de hububat arzı imkanları mevcuttur. Bunun yanı sıra Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından yürütülen un ve yem regülasyonu çalışmaları devam etmektedir. Sonuç olarak 2022 yılı hububat üretimine yönelik olumlu beklentilerle birlikte ülkemiz gıda arzında bir sıkıntı öngörülmemektedir. Tarım ve Orman Bakanlığının bu konuda her türlü hazırlığı mevcut olup ülkemiz gıda piyasalarında sağlanmış olan istikrarın korunmasına yönelik gerekli tedbirler alınmaya devam edilecektir.”

Buğday fiyatları 13 yılın zirvesinde

Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısının küresel arza zarar vereceği endişesiyle buğday fiyatlarındaki yükseliş devam ediyor. Fiyatlar 13 yıldan uzun sürenin en yüksek seviyesine çıktı.

Rusya ve Ukrayna tarımsal ürün ihracatında önemli oyuncular arasında bulunuyor. Bu nedenle iki ülke arasındaki çatışmanın küresel ticareti olumsuz etkileyeceği endişeleri hakim. Küresel buğday ticaretinin üçte birinden fazlasını bu iki ülke gerçekleştiriyor.

Sydney'deki Rabobank'ta analist olan Dennis Voznesenski bir notunda Rusya - Ukrayna çatışmasının geniş çaplı etkileri olacağını belirterek "geniş ölçekli bir çatışma artan maliyetler ve ulaşım sıkıntıları nedeniyle bölge ihracatını en azından kısa vade için durma noktasına getirebilir" ifadesini kullandı.

Rusya'nın işgali şimdiden tarım sektöründe sıkıntılara yol açtı. Bunge gibi önde gelen bazı gıda ve tarım şirketleri bölgedeki faaliyetlerine ara vermek zorunda kaldı.

Chicago'da gösterge buğday kontratı yüzde 2.8 artarak bushel başına 9.6075 dolarla Haziran 2008'den beri en yüksek seviyeye çıktı. Fiyatlar daha sonra yüzde 0.7 artışla 9.4125 dolardan işlem gördü.

Mısır yüzde 0.5 artışla 7.050 dolardan işlem görürken soya fasulyesi de yüzde 0.8 arttı.

Kanatlı hayvan sektörü ihracatı yüzde 54,2 arttı

Türkiye beyaz et sektörü ihracatı 2021 yılında bir önceki yıla göre yüzde 54,2 oranında artış kaydederek 894 milyon dolara ulaştı. Sektör, söz konusu artırmak için yeni ihracat pazarları arayışını sürdürüyor.

Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıkçıları Birliği Derneği (BESD-BİR) Başkanı Naci Kaplan, beyaz et sektöründeki gelişmelere ilişkin değerlendirmede bulundu.

Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü ile Gıda ve Tarım Örgütünün 'Tarımsal Görünüm 2020' raporuna göre 2020'de dünyada 325 milyon ton et üretildiğini belirten Kaplan, toplam üretimin yüzde 40,6'sına karşılık gelen 132 milyon tonun kanatlı eti olduğunu söyledi. Kaplan, bu etin dünyada en çok tüketilen et türü olduğunu dile getirdi.

Beyaz et üretiminde dünyada 10'uncu sırada bulunan Türkiye'de geçen yıl 2020'ye göre yüzde 5 civarında artışla 2,3 milyon ton beyaz et üretimi gerçekleştirildiği bilgisini veren Kaplan, bu miktarın yüzde 98'inin tavuk ve yüzde 2'sinin hindi eti olduğunu ifade etti.

Kaplan, Türkiye'nin bu sektörde dünya ticaretinde 7'nci sırada yer aldığını belirterek şöyle devam etti: "Türkiye'nin beyaz et sektörünün 2021 yılındaki ihracatı 632 bin tonu bularak, bir önceki yıla göre yüzde 17,3 artış gösterdi. İhracat, 2020'de 539 bin ton, 2019'da 503 bin ton, 2018'de 506 bin ton ve 2017'de 441 bin ton olarak gerçekleşmişti. Beyaz et sektöründe geçen yıl 93 ülkeye ihracat yapılarak, 894 milyon dolar döviz getirisi sağlandı. İhracat değeri geçen yıl bir önceki yıla göre yüzde

54,2 yükseldi. 2020'de ihracat 579 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmişti. Sektörün potansiyeline paralel olarak ihracatta koyduğumuz hedeflere ulaşabilmek için yeni pazarlara ve bazı pazarların geliştirilmesine ihtiyaç var. İhracatın hemen hemen yarısı Irak'a yapılıyor ancak bölgesel yönetimlerin hangi teknik gerekçeyle ne zaman problem çıkartacağı hiç belli olmuyor. Sektörde ithalat rakamları ise ihracatın yüzde 10'undan daha azdır."

Yeni pazarlar mercek altında

Kaplan, Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden ayrılmasıyla doğan yeni pazar fırsatını değerlendirmeye çalıştıklarını, bu çalışmaların uzun zaman alacağını dile getirdi. Filipinler'e ihracat yapan firma sayısının artması için heyet davet edildiğini belirten Kaplan, "Bugüne kadar Hindistan'a ihracat gerçekleştirmedik ancak önemli bir pazar olabileceği görüşündeyiz. Mısır'a ihracatımız da aracı ülkeler üzerinden yapılıyor. 2017 yılında Japonya'ya ihracatın başlamasını sektörün başarısı olarak nitelendirsek de uzun mesafeli sevkiyatlarda devlet desteği olmadan ihracat miktarında artıştan söz etmek mümkün olmuyor. Diğer taraftan Çin'e bir firmanın aldığı izinle pilot ihracat başlamıştı ancak pandemi nedeniyle ikili protokol imzalanmasında erteleme yaşandı ve diğer firmaların izinlerinde beklenen gelişme henüz oluşmadı. Önümüzdeki günlerde olumlu gelişmeleri bekliyoruz." diye konuştu.

İhracata ilişkin olumlu düzenlemeler bekleniyor

Sektörde 2022'de yüzde 12 civarında büyüme beklediklerini söyleyen Kaplan, Türkiye'de beyaz et sektörünün son 30 yılda teknolojik altyapı yatırımlarıyla dünya standartlarına ulaştığını ve çevreye duyarlı şekilde üretimini sürdürdüğünü dile getirdi.

Kaplan, yıllık cirosu yaklaşık 5,5 milyar dolar olan, doğrudan ve dolaylı yaklaşık 3 milyon kişinin geçimine katkı sağlayan Türk beyaz et sektörünün, gıda alanında faaliyet gösteren birçok sektörle benzer sorunları bulunduğunu belirterek, ihracata yönelik olumlu düzenlemeler beklediklerini kaydetti.

Tarım Kredi, üreticinin borçlarını yapılandırıyor

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri (Tarım Kredi), 31 Aralık 2020 tarihi ve öncesi vadeli kredi borcu bulunan ortaklara tek seferde veya taksitlendirme suretiyle yapılandırma imkânı sağladı.

Tarım Kredi, sağladığı aynı ve nakdi kredilerle üreticilerin yanında yer almaya devam ediyor. Bu kapsamda 31 Aralık 2020 ve daha eski vadeli borcu bulunan ortaklar, 30 Eylül'e kadar başvurmaları halinde, yapılandırmadan taksitlendirme veya tek seferde ödeme suretiyle yararlandırılacak.

Bu çerçevede 31 Aralık 2020 ve daha eski vadeli kredi borçlarının tek seferde ödenmesi halinde birikmiş temerrüt faizinin tamamı silinecek.

Yapılan düzenleme ile taksitlendirmeden yararlananların ise 2017 ve daha eski vadeye ait kredi alacaklarındaki temerrüt faizinin tamamı silinecek ve bu kapsamda hesaplanacak yeni borç tutarı, hiç peşinat ödenmeksizin 24 aya kadar, yüzde 10 peşinat ödenmesi halinde 36 aya kadar, yüzde 20 peşinat ödenmesi halinde 48 aya kadar, yüzde 30 peşinat ödenmesi halinde ise 60 aya kadar taksitlendirilecek.

Ayrıca 2018-2020 vadeli kredi alacaklarının taksitlendirilmesi halinde, yapılandırma tarihindeki borç tutarı, yüzde 10 peşinat ödenmesi halinde 36 aya kadar, yüzde 20 peşinat ödenmesi halinde 48 aya kadar, yüzde 30 peşinat ödenmesi halinde ise 60 aya kadar taksitlendirilecek.

Taksitlendirilen alacaklara faiz işletilmeyecek. Yine taksitlerin vade tarihleri arasında azami 1 yıl olacak ve taksit tutarları ise eşit şekilde ödenecek.

Rusya'dan Ukrayna'ya askeri müdahale: Çatışmalar 2. günde sürüyor

Rusya'nın Ukrayna'ya başlattığı askeri operasyonda bölgede çatışmalar devam ediyor. Ukrayna, Rusya'nın müdahalesinde 57 kişinin hayatını kaybettiğini açıkladı. Sabahın erken saatlerinde art arda patlamalar yaşanırken Kiev'de 2 dakika boyunca sirenler çaldı.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Ukrayna'nın doğusundaki Donbass'a özel askeri operasyon başlattıklarını duyurmasının ardından Rus güçleriyle Ukrayna askerleri arasında çatışmalar devam ediyor.

Başkent Kiev'de yerel saatle 04.20'den sonra art arda patlamalar yaşandı. Ayrıca yerel saatle 06.17'de ve 06.42'den sonra da patlamalar gerçekleşti.

Kiev'de yerel saatle 07.05'ten itibaren 2 dakika boyunca sirenler çaldı.

Kiev'in yanı sıra Harkov, Kramatorsk, Mariupol, Mikolayiv ve Odesa kentlerinde de art arda patlamalar yaşandı.

Bazı siviller kenti terk etmeye çalışırken bazıları da metro istasyonları ve evlerinin bodrumlarına sığındı, banka ve eczane önlerinde kuyruklar oluştu.

Ukrayna İçişleri Bakanı Danışmanı Anton Geraşçenko, başkent Kiev'de Rusya'nın askeri operasyonunda bazı konutlara roket düşmesi sonucu hasar aldığını belirtirken, 3 sivilin yaralandığı açıklandı.

Geraşçenko, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, Kiev'de havada imha edilen roketin düşmesi sonucu hasar gören ve yangın çıkan konutlara itfaiyecilerin müdahalesini gösteren fotoğraflar paylaştı.

Ukrayna hava savunma sistemiyle "düşman roketinin" vurulduğunu belirten Geraşçenko, havada imha edilen roketin konutlar üzerine düştüğünü ifade etti.

Kiev Belediye Başkanı Vitali Kliçko, Kiev'de konutlar üzerine roket düşmesi sonucu 3 sivilin yaralandığını bildirdi.

Zaporojya'da sınır muhafızları birliğine roket saldırısı

Öte yandan Ukrayna'nın Zaporojya şehrinde de sabah saatlerinde Rus birliklerinin Ukrayna sınır muhafızlarına roket saldırısı düzenlediği belirtildi.

Ukrayna Devlet Sınır Muhafızları basın servisinden yapılan açıklamada, sabah yerel saatle 4.25'te Zaporojya bölgesindeki sınır muhafızları birliğine "düşman tarafından roket saldırısı" yapıldığı ifade edildi.

Açıklamada, saldırı sonrasında sınır muhafızları arasında ölü ve yaralılar olduğu kaydedildi.

Çatışmaların yoğun olarak devam ettiği Donbas bölgesinde çok sayıda ölü ve yaralı olduğu ifade edildi.

Ukraynalı yetkililer, bu çatışmalarda Rusya'ya ait 7 savaş uçağıyla 2 helikopterin düşürüldüğünü, 4 tankın imha edildiğini ve 50 Rus unsurunun öldürüldüğünü duyurdu.

Rusya Savunma Bakanlığı ise Ukrayna'da 11 hava sahası, 18 radar istasyonu ve 3 komuta merkezi dahil olmak üzere Ukrayna Silahlı Kuvvetlerine ait 74 askeri altyapı tesisinin imha edildiğini bildirdi.

Rusya Federal Güvenlik Servisinin Krasnodar Bölgesi Sınır Kontrolü de Azak Denizi'ndeki iki sivil yük gemisine Ukrayna'nın Mariupol kentinden füze saldırısının düzenlendiğini açıkladı.

Füze saldırısında 18 kişi öldü

KyivIndependent'in haberine göre, Ukrayna'nın güneyindeki Odesa'da Rusya tarafından düzenlenen füze saldırısında 18 kişi öldü.

Rusya'nın saldırıları hakkında bilgi paylaşan isimlerden Ukrayna İçişleri Bakanı Danışmanı Anton Gerashchenko da Brovary kentinde 6 kişinin öldüğünü duyurdu, Ukrayna Devlet Acil Durumlar Servisi de Kiev bölgesindeki Jukivtsiy kasabası yakınlarında bir Ukrayna askeri uçağının düştüğünü ve 5 kişinin hayatını kaybettiğini kaydetti.

Ukrayna, Rusya'nın müdahalesinde 57 kişinin hayatını kaybettiğini açıkladı. Ukrayna Sağlık Bakanı Oleh Lyashko yaptığı açıklamada, Rus müdahalesinde 57 kişinin yaşamını yitirdiğini, 167 kişinin yaralandığını belirtti.

Lyashko açıklamasında, hayatını kaybedenlerden kaçının asker veya sivil olduğuna ilişkin ise bilgi vermedi.

Ukrayna'ya 75 Rus savaş uçağı girdi, 100 füze fırlatıldı

ABD Savunma Bakanlığından bir yetkili de saldırılara ilişkin yaptığı açıklamada, dün gece Ukrayna'ya 75 Rus savaş uçağının girdiğini ve 100 füze fırlatıldığını kaydetti.

Ukrayna Silahlı Kuvvetleri Başkomutanı Valeriy Zalujniy, Ukrayna'ya Belarus tarafından 4 balistik füze ateşlendiğini aktardı.

CNN kanalı, Rus hava indirme birliklerinin Kiev'in yaklaşık 40 kilometre kuzeybatısının yakınındaki Antonov Airport havalimanını ele geçirdiğini bildirdi.

Ukrayna Devlet Başkanı Zelenskiy, Rus ordusunun Çernobil Nükleer Santrali'ni ele geçirmeye çalıştıklarını, Ukrayna ordusunun da 1986'daki trajedinin tekrar yaşanmaması için canları pahasına burayı savunduklarını belirtti. Zelenskiy, bunun tüm Avrupa'ya karşı savaş ilanı olduğunu ileri sürdü.

Kiev Belediye Başkanı Vitali Klitschko, saldırıların yoğunlaştığı başkentte sokağa çıkma yasağı ilan etti.

Rus birlikleri Kırım üzerinden Ukrayna'ya girdi

Bu arada Rusya Savunma Bakanlığı, Rus hava indirme ve baskın birliklerinin Kırım üzerinden Herson'a girdiğini duyurdu.

Rusya Savunma Bakanlığı Sözcüsü İgor Konaşenkov, yaptığı açıklamada, Ukrayna Silahlı Kuvvetlerine ait 83 altyapı tesisinin imha edildiğini açıkladı.

Rus birliklerinin, bugüne yönelik görevlerini yerine getirdiklerini anlatan Konaşenkov, "Rus hava indirme ve baskın birlikleri, Kırım üzerinden Herson'a girdi." dedi.

Zelenskiy: Ukrayna savaş yolunu seçmedi fakat barış yoluna dönmeyi öneriyor

Ulusa sesleniş konuşması yapan Ukrayna Devlet Başkanı Vladimir Zelenskiy, "Ukrayna savaş yolunu seçmedi fakat Ukrayna barış yoluna dönmeyi öneriyor." değerlendirmesinde bulundu.

Donbass'ta ordularının iyi durumda, Harkiv'de ise zor durumda olduğunu aktaran Zelenskiy, en zor durumun güney bölgesinde Herson'da yaşandığını belirtti.

Zelenskiy, kuzeyde ise "düşmanın" yavaşça Çernihiv bölgesinden ilerlediğini aktararak, "Evet maalesef kayıplarımız var. Evet bazı Rus askerleri ele geçirdik. Doktorlarımız teslim olanlara yardım ediyor." dedi.

"Ukrayna savaş yolunu seçmedi fakat Ukrayna barış yoluna dönmeyi öneriyor." değerlendirmelerinde bulunan Zelenskiy, dünya liderlerine bugün kendilerine yardım etmezlerse yarın savaşın onların kapısını çalacağı mesajını verdi.

Putin: Şu anda olanlar alınması gereken tedbirlerdi ve başka şans yoktu

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ise Ukrayna'ya yönelik askeri harekatı "alınması gereken tedbirler" olarak tanımlayarak, "Rusya dünya ekonomisinin bir parçası olmaya devam ediyor ve bu sisteme zarar vermeyi planlamıyor." dedi.

Putin, Kremlin'de Rusya'nın önde gelen iş insanlarıyla bir araya gelerek, ülkesinin Ukrayna'ya düzenlediği askeri müdahalenin ardından Batı'nın uyguladığı ve olası yeni yaptırımları değerlendirdi.

Ukrayna konusunda Rusya'nın adım atmak zorunda kaldığını savunan Putin, "En önemlisi şunun anlaşılması gerekiyor. Şu anda olanlar alınması gereken tedbirlerdi ve başka şans yoktu, tüm denemelerimiz boşa çıktı. Rusya için güvenlik riskleri o kadar yüksekti ki başka şansımız yoktu." diye konuştu.

Rusya'nın talepleri konusunda ilerleme sağlanamamasına kendisinin de şaşırdığını anlatan Putin, "Güvenlik garantileri konusunda milimetre ilerleyemedik. Nasıl bir dünyada yaşadığımızı biliyoruz ve yaptırımlara hazırlandık." dedi.

Putin, dünya ekonomisinin bir parçası olmaya devam edeceklerini vurgulayarak, "Rusya dünya ekonomisinin bir parçası olmaya devam ediyor ve bu sisteme zarar vermeyi planlamıyor." ifadesini kullandı.

Batı'nın da Rusya'yı bu sistemden dışarıya çıkarmak için uğraş vermemesi gerektiğini belirten Putin, çeşitli kısıtlamaların yine de uygulamaya konulacağını ifade etti.

Putin, Rus iş dünyasının ekonomiyi desteklemesi gerektiğinin altını çizerek, "Sizlere neler olup bittiğini anlayarak davranmaya, üretimi, ekonomiyi, istihdamı destekleyecek bu araçları bulmak için hükümetle dayanışma içinde çalışmaya davet ediyorum." diye konuştu.

Kiev ve bazı şehirlerde sokağa çıkma yasağı

Ukrayna'da başkent Kiev başta olmak üzere bazı şehirlerde saat 22.00'den 06.00'ya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

Ukrayna Stratejik İletişim Merkezinden yapılan açıklamada, sokağa çıkma yasağı boyunca toplu taşıma araçlarının görev yapmayacağı ancak metro istasyonlarının sığınak olarak kullanılabileceği aktarıldı.

Açıklamada, Kiev başta olmak üzere Çerkasi, Dnipro, Mikolayiv şehirlerinde akşam 22.00'den sabah 06.00'ya kadar sokağa çıkma yasağı uygulanacağı belirtildi.

Ukrayna Çernobil Nükleer Santrali'nin kontrolünü kaybetti

Öte yandan Ukrayna Devlet Başkanlığı Ofisi Başkan Yardımcısı Mihayl Podolyak, Rus güçlerine karşı Çernobil Nükleer Santrali'nin kontrolünü kaybettiklerini bildirdi.

Podolyak, Unian Haber Ajansı'na yaptığı açıklamada, çetin bir savaştan sonra Çernobil'in kontrolünü kaybettiklerini aktardı.

Rusların saldırısından sonra santralin güvende olduğunu söylemenin imkansız hale geldiğini aktaran Podolyak, bunun Avrupa için en büyük tehditlerden birisi olduğunu belirtti.

Beyaz Saray Sözcüsü Jen Psaki ise Ukrayna'ya askeri hareket düzenleyen Rus askerlerinin Çernobil nükleer santralinde çalışanları rehin tuttuğunu ve bu durumu kınadıklarını açıkladı.

Psaki, şöyle konuştu:

"Rus askerlerinin Çernobil nükleer santrali çalışanlarını rehin tuttuğuna ilişkin güvenli raporları öfkeyle karşılıyoruz. Nükleer atık tesislerinin korunmasını sağlamak için çalışan sivil çalışanları rehin tutmak, kanunsuz ve son derece tehlikelidir. Bu konuda çok endişeliyiz. Bu eylemi kınıyoruz ve çalışanların bir an önce saliverilmesi çağrısı yapıyoruz."

Ukrayna Hostomel havaalanını Rus güçlerinden geri aldıklarını açıkladı

Ukrayna Devlet Başkanlığı Ofisi Başkan Yardımcısı Oleksiy Arestoviç, Kiev bölgesindeki Hostomel Havaalanı'nı Rus güçlerinden geri aldıklarını açıkladı.

Arestoviç, yaptığı açıklamada, havaalanının artık kendi kontrollerinde olduğunu, Rus çıkarma kuvvetlerinin yok edildiğini duyurdu.

ABD, Almanya'ya 7 bin ek asker sevk ediyor

ABD Savunma Bakanlığı'ndan (Pentagon) üst düzey bir yetkili, ABD Başkanı Joe Biden'ın talimatı üzerine, 7 bin ek askeri Almanya'ya konuşlandıracaklarını açıkladı.

Yetkili, gazetecilere yaptığı kısa yazılı açıklamada, "Başkanın talimatıyla, Savunma Bakanı Austin, yaklaşık 7 bin ek askerin Avrupa'ya konuşlandırılması emrini verdi. Bu, gerekli yetenek ve imkana sahip bir zırhlı tugay muharebe ekibinden oluşacaktır." ifadesini kullandı.

Pentagon yetkilisi, bu gücün, NATO müttefiklerine güven vermek, Rus saldırganlığını caydırmak ve bölgedeki bir dizi ihtiyacı desteklemeye hazır olmak için Almanya'ya konuşlanacağını belirtti.

Biden, 4 büyük Rus bankasına yaptırım getireceklerini duyurdu

ABD Başkanı Biden, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Ukrayna'ya askeri hareket düzenleyerek savaşı seçtiğini ve sonuçlarına katlanacağını belirterek, ağırlıklı olarak Rus bankacılık sistemini ve ekonomisini hedef alan yaptırımları açıkladı.

ABD Başkanı Joe Biden, Rusya'nın dün Ukrayna'ya yönelik başlattığı askeri operasyonun ardından Beyaz Saray'da basın toplantısı düzenledi.

Rus askeri kuvvetlerinin herhangi bir gerekçe ve gereklilik olmaksızın Ukrayna'ya yönelik "zalimce bir saldırıya" giriştiğini belirten Biden, aylardır uyardıkları şekilde Rusya'nın Ukrayna hakkında yalan iddialarda bulunarak operasyonu başlattığını kaydetti.

Biden, Putin'in dün akşam Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun toplandığı esnada savaş ilan ettiğini belirterek, "Putin saldırgan. Bu savaşı Putin seçti. Şimdi de kendisi ve ülkesi bunun sonuçlarına katlanacak. Bugün Rusya'ya yönelik yeni yaptırımları ve ihracat kısıtlamalarını duyuruyorum." ifadesini kullandı.

İngiltere, Rusya'ya yönelik 'en ağır yaptırım paketi'ni açıkladı

İngiltere Başbakanı Boris Johnson da Rusya'nın Ukrayna'ya askeri müdahalesinin ardından Rus bankalarını, şirketlerini, kuruluşlarını ve bireyleri hedef alan yeni ek yaptırım paketini duyurdu.

Johnson, parlamentoda, Rusya'ya yönelik yeni yaptırım kararlarını açıkladığı konuşmasında, bu yaptırımları, "Rusya'nın gördüğü en büyük ve en ağır yaptırım paketi" olarak niteledi.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in, "Ukrayna'nın kanını ellerinden asla temizleyemeyeceğini" söyleyen Johnson, kanlı bir saldırgan olarak nitelediği Putin'in, dünyanın ve tarihin gözünde "mahkum" olacağını dile getirdi.

Johnson, İngiltere'nin yaptırımlarının, tüm büyük Rus bankalarını, 5 Rus oligarkı ve 100'den fazla şirket ve kişiyi hedef alacağını bildirdi.

Ülkesinin gelecek hafta tüm büyük Rus bankalarının varlıklarını donduracağını altını çizen Johnson, ancak VTB Bank'ın "derhal" tüm varlıklarının dondurulacağına dikkati çekti.

Johnson, ayrıca Rus havayolu şirketi Aeroflot'un faaliyetlerine son verileceğini kaydetti.

İngiltere, Belarus'a da yaptırım uygulayacak

Yeni yaptırımların, büyük Rus şirketlerinin ve devletinin, İngiltere pazarlarında finansman sağlamasını veya borç para almasını engelleyeceğini belirten Johnson, Ukrayna'ya yönelik askeri müdahaledeki rolü nedeniyle Belarus'a da benzer ekonomik yaptırımlar uygulayacaklarının altını çizdi.

Johnson, yeni yaptırımların, "Londra'daki Rus oligarkların saklanacak hiçbir yeri olmadığı" anlamına geleceğini kaydederek, Rus vatandaşlarının İngiltere'de banka hesaplarına yatırabilecekleri para miktarının da sınırlı olacağını bildirdi.

Boris Johnson, "Rusya'yı küresel ekonomide her geçen gün ve her hafta sıkıştırmak için amansız bir göreve devam edeceğiz." değerlendirmesinde bulundu.

NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi Ukrayna gündemiyle gerçekleştirilecek Öte yandan Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, bugün saat 17.00'de çevrim içi gerçekleştirilecek NATO Zirvesi'ne katılacak.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, NATO Devlet ve Hükümet Başkanları, Ukrayna'daki gelişmeler kapsamındaki güvenlik durumunu görüşmek üzere yarın telekonferans yoluyla bir araya gelecek.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın da katılacağı NATO Olağanüstü Zirvesi'nde, liderler, Rusya'nın Ukrayna'ya askeri müdahalesini ve son gelişmeleri ele alacak.

Türkiye: Rusya'nın saldırısı kabul edilemez

Cumhurbaşkanı Erdoğan başkanlığındaki güvenlik zirvesinde, Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırısının uluslararası hukuku ihlal ettiği ve kabul edilemez olduğu ifade edildi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde gerçekleştirilen Güvenlik Zirvesi sona erdi.

Zirve sonrası yapılan açıklamada, "Bölge ve dünya güvenliğine de tehdit oluşturan bu saldırının durması için Rusya ve uluslararası platformlar nezdinde bulunulabilecek girişimlerin değerlendirildiği zirvede, Türkiye'nin Ukrayna'nın siyasi birliği, egemenliği ve toprak bütünlüğüne desteğini sürdüreceği vurgulandı." denildi.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, zirvede, Rusya'nın Ukrayna'ya askeri müdahalesi ele alındı.

Zirvede, Rusya'nın Minsk mutabakatlarını ortadan kaldıran bu saldırısının uluslararası hukuku ihlal ettiği ve kabul edilemez olduğu ifade edildi.

Bölge ve dünya güvenliğine de tehdit oluşturan bu saldırının durması için Rusya ve uluslararası platformlar nezdinde bulunulabilecek girişimlerin değerlendirildiği zirvede, Türkiye'nin Ukrayna'nın siyasi birliği, egemenliği ve toprak bütünlüğüne desteğini sürdüreceği vurgulandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başkanlık ettiği zirveye, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, AK Parti Genel Başkanvekili Binali Yıldırım, TBMM AK Parti Grup Başkanı İsmet Yılmaz, AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Güler, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanı Hakan Fidan, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun ve Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın katıldı.

Zelenskiy: Ülkemizin savunmasında yalnız bırakıldık

Ukrayna Devlet Başkanı Vladimir Zelenskiy, "Ülkemizin savunmasında yalnız bırakıldık. Kim bizimle savaşmaya hazır? Bunları görmüyorum. Kim Ukrayna'ya NATO'ya katılma garantisi vermeye hazır? Herkes korkuyor." dedi.

Ukrayna Devlet Başkanı Vladimir Zelenskiy, Facebook üzerinden yaptığı açıklamada, Ukrayna ordusunun ülkenin neredeyse tamamını korumayı başardığını bildirdi.

Hostomel Havaalanını Rus güçlerinden geri aldıklarını anımsatan Zelenskiy, "Bu da başkente güven veriyor. Öncü verilere göre, 137 tane kahramanımızı, vatandaşımızı kaybettik. Asker ve sivil." ifadesini kullandı.

Hükümet merkezinde kalarak çalışmalarını sürdürdüklerini anlatan Zelenskiy, "Aldığımız bilgilere göre düşman beni bir numaralı hedef olarak belirledi. Ailem ise iki numaralı hedef. Devlet başkanını yok ederek Ukrayna'yı siyasi olarak yok etmek istiyorlar." ifadesine yer verdi.

Zelenskiy, Rus sabotaj birliklerinin Kiev'de bulunduğunu aktararak, "Düşman sabotaj grupları Kiev'e girdi. Bu nedenle Kievlilerden ricam, dikkatli olun, sokağa çıkma yasağı kurallarına uyun." ifadesini kullandı.

"Rusya ile tarafsızlık statüsünü konuşmaktan korkmuyoruz"

Zelenskiy, Rusya'ya karşı ülkesinin savunmasında yalnız bırakıldıklarını belirterek, "Rusya ile tarafsızlık statüsünü konuşmaktan korkmuyoruz. Ancak bizim ne tür güvenlik garantilerimiz olacak?" dedi.

Ukrayna'ya yalnızca sözle değil, belirli şekilde destek olan ülkelere de minnettar olduklarını anlatan Zelenskiy, "Ancak ülkemizin savunmasında yalnız bırakıldık. Kim bizimle savaşmaya hazır? Bunları görmüyorum. Kim Ukrayna'ya NATO'ya katılma garantisi vermeye hazır? Herkes korkuyor." ifadelerine yer verdi.

Zelenskiy, Moskova'dan bugün konuşmaya hazır olduklarına dair açıklamalar geldiğine işaret ederek, şunları kaydetti:

"Ukrayna'nın tarafsız statüsü hakkında konuşmak istiyorlar. Tüm ortaklarına söylüyorum, ülkemizin kaderi şimdi belirleniyor. Onlara soruyorum, 'bizimle misiniz?' Bunu bizimle birlikte cevaplıyorlar. Ama bizi NATO'ya almaya hazır değiller."

Avrupa'daki 27 liderin korktuklarının altını çizen Zelenskiy, "Hepsi korkuyor ve biz korkmuyoruz. Rusya ile tarafsızlık statüsünü konuşmaktan korkmuyoruz. Ancak bizim ne tür güvenlik garantilerimiz olacak? Bunu hangi ülkeler temin edecek?" dedi.

Zelenskiy, devam eden işgalin sonunun konuşulması gerektiğini vurgulayarak, "Ama şimdi ülkenin kaderi tamamen ordumuza ve güvenlik güçlerimize bağlı." ifadesini kullandı.

Hazine'den oynaklık uyarısı ve TL mesajı

Hazine ve Maliye Bakanlığı Rusya operasyonunun olası tüm etkilerinin takip edildiğini ve gereken tedbirlerin alınacağını duyurdu. Bakanlık "TL'ye güvenin, riskli pozisyonlardan kaçının" açıklaması yaptı.

ANKARA (DÜNYA)

Hazine ve Maliye Bakanlığı Rusya ile Ukrayna arasında yaşanan gerilime ilişkin yazılı bir açıklama yaptı.

Uluslararası alanda yaşanan bu gelişmelerin olası ekonomik ve finansal etkileri; tarım, turizm, dış ticaret, enerji ve müteahhitlik dahil her boyutuyla ilgili bakanlıklarla istişare içinde takip edildiği belirtilen açıklamada, "Bakanlığımızca ve ilgili Bakanlıklarla istişare içinde takip edilmektedir. Şimdiye kadar olduğu gibi bu süreçte de gereken tüm tedbirler kararlılıkla alınacaktır" denildi.

Türkiye ekonomisinin sağlam temelleriyle geçtiğimiz dönemde birçok iç ve dış şoku bertaraf ettiği belirtilen açıklamada, "Üretimi, ihracatı, yatırımları ve istihdamı önceleyen; dengeli ve istikrarlı büyümeyi odağına alan Türkiye Ekonomi Modeli ile attığımız adımlar sayesinde ülkemizin zorluklara karşı dayanıklılığını daha da güçlendirdik" ifadeleri kullanıldı.

Yakın zamanda manipülatif söylemlere itimat ederek oldukça riskli pozisyonlar alan vatandaşların önemli mali kayıplarla karşı karşıya kaldığına dikkat çekilen

açıklamada, “Son iki ayda Türk Lirasını güçlendirmek için önemli politikalar uygulamaya konulmuş ve bu konuda başarılı olunmuştur.

Bu çerçevede, uluslararası finansal piyasalarda bu gerginliğin neden olduğu oynaklıklara karşı vatandaşlarımızın Türk Lirası ve Türk Lirası cinsi varlıklara olan güveninin devam etmesinin ve riskli pozisyonlar almaktan kaçınmalarının her açıdan önemli olduğu değerlendirilmektedir” denildi.

Fitch: Ukrayna krizi Türkiye'nin cari dengesini vurabilir

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluğu Fitch, Rusya ve Ukrayna arasında yaşanan gelişmelerin Türkiye'nin cari dengesini vurabileceği uyarısında bulundu. Fitch Ratings Direktörü ve Türkiye analisti Erich Arispe, artan emtia fiyatlarının ithalat faturasını yükseltmesiyle 2022'de Türkiye'nin cari dengesinin olumsuz etkilenebileceğini söyledi.

Elif KARACA

Fitch Ratings Direktörü ve Türkiye analisti Erich Arispe Rusya ve Ukrayna kaynaklı gelişmelerin, artan emtia fiyatlarının ithalat faturasını yükseltmesiyle 2022'de Türkiye'nin cari dengesini etkileyebileceğini söyledi. Rusya pazarının önemi göz önüne alındığında yaşanan gelişmelerin turizm sektöründeki toparlanmayı baskılayabileceğini belirten Arispe, yüksek emtia fiyatlarının ekonomiye sağlanan desteklerin maliyetini artırabileceğine dikkat çekti. DÜNYA'nın sorularını yanıtlayan Arispe, KDV indirimlerinin hissedilen fiyat baskılarının bir kısmını hafifletebileceğini ancak özellikle döviz kuru geçişkenliğinin devam etmesi, enerji fiyatlarındaki artışlar ve bozulan enflasyon beklentileri göz önüne alındığında yüksek enflasyonu kontrol altına alma çabalarına önemli bir katkı sağlamayacağını vurguladı. Arispe Merkez Bankası son iki toplantısında politika faizini %14'te tutsa da Fitch'e göre bir sonraki genel seçimler öncesinde ek parasal gevşeme ve ekonomik canlandırma önlemleri alınması riskinin yüksek olduğunu da ekledi.

Rusya ve Ukrayna kaynaklı gelişmelerin Türkiye'nin turizm gelirleri ve dolayısıyla cari denge üzerinde ne gibi etkileri olur?

Rusya ve Ukrayna kaynaklı gelişmeler artan emtia fiyatlarının (tarımsal emtia ve enerji dahil olmak üzere) ithalat faturasını yükseltmesiyle 2022'de Türkiye'nin cari dengesini etkileyebilir. Bir diğer önemli risk ise çatışmaların yoğunlaşmasının seyahatleri olumsuz etkilemesi olarak görünüyor. Rusya pazarının önemi göz önüne alındığında yaşanan gelişmeler, turizm sektöründeki toparlanmayı baskılayabilir. Turizm gelirleri 2021'de 2019 seviyelerinin %70'ine ulaşmış ve Nisan-Temmuz aylarında pandemi kaynaklı hava seyahati kısıtlamasına rağmen Rus ziyaretçiler geçen yıl toplam ziyaretçilerin %19'unu oluşturmuştu.

Emtia fiyatlarındaki artış Türkiye'nin enflasyonla mücadelesine nasıl yansıtacak?

Yüksek emtia fiyatları üretici fiyatları üzerinde baskı oluşturmaya devam ederken (Ocak ÜFE yaklaşık %94) enflasyon beklentilerinde devam eden bozulma, 2022 sonu enflasyon tahminimiz için yukarı yönlü bir risk oluşturuyor. Yüksek emtia fiyatları ayrıca, ekonomiye sağlanan desteklerin maliyetini de artırabilir.

Rusya için açıklanan yaptırımların Türkiye'ye ne gibi etkileri olacağını düşünüyorsunuz?

Rusya'ya yönelik açıklanan yaptırımların bölgeye ülkelerinin ekonomilerine doğrudan önemli bir etkisinin olmayacağını düşünüyoruz. Yaptırımların artması potansiyelini dikkate alacak olursak, örneğin Rus bankalarını veya emtia üreticilerini hedef alacaksa, uluslararası finans ve emtia piyasaları için ve Türkiye'nin önemli ihracat pazarları açısından Rusya'nın tepkisi belirleyici olacaktır.

Hükümetin temel gıda ürünlerindeki son KDV indirimlerinin önemli bir katkısı olacağını düşünüyor musunuz?

Bu hedefe yönelik önlem tüketiciler tarafından hissedilen fiyat baskılarının bir kısmını hafifletebilir, ancak özellikle döviz kuru geçişkenliğinin devam etmesi, enerji fiyatlarındaki artışlar ve bozulan enflasyon beklentileri göz önüne alındığında yüksek enflasyonu kontrol altına alma çabalarına önemli bir katkı sağlamayacak.

2023 genel seçimleri öncesinde ilave parasal gevşeme riski olduğunu düşünüyor musunuz?

Merkez Bankası son iki toplantısında politika faizini %14'te tutsa da Fitch, bir sonraki genel seçimler öncesinde ek parasal gevşeme ve ekonomik canlandırma önlemleri alınması riskinin yüksek olduğunu düşünüyor. Cumhurbaşkanı ve diğer hükümet yetkilileri tarafından yapılan son açıklamalar, en azından kısa vadede faiz oranlarını artırmanın bir politika seçeneği olmadığı görüşümüzü doğrulamakla kalmıyor, aynı zamanda faiz oranlarının daha da düşürülmesinin masada kalmaya devam ettiğini de teyit ediyor.

**KKM ekonomiye güveni sağlamak için yeterli değil
Kur korumalı mevduat uygulaması, makroekonomik ve finansal istikrar
risklerini sürdürülebilir şekilde azaltabilir mi, ne ölçüde katkısı olur?**

Kur korumalı mevduat, Türk lirası üzerindeki baskıların ve döviz talebinin azalmasına katkıda bulundu, ancak yükselen enflasyon ve beklentiler göz önüne alındığında, bu aracın ekonomiye güveni sürdürülebilir bir şekilde iyileştirme kapasitesi sınırlı. Ayrıca, bu aracın yurt içi döviz talebini azaltmaması halinde faiz oranları kullanılmadan döviz kurunun korunması, ek önlemler gerektirecektir.

Savaşın ekonomiye faturası marttan itibaren çıkacak

Alaattin AKTAŞ

25 Şubat 2022 Cuma

- ✓ **Rusya-Ukrayna savaşı Türkiye'nin tüm ekonomik dengelerini sarsacak.**
- ✓ **Savaşın piyasalar üstündeki etkisi mart ayından itibaren görülecek.**
- ✓ **Özellikle döviz kurundaki ve enerji fiyatlarındaki artış, aylık bazda yavaşlama eğilimi gösteren enflasyonu yeniden zıplatabilir.**

Bu köşede dün şubat ayında fiyat artışının ne olabileceğini yazdım ve yüzde 5'lik tahminimin Rusya-Ukrayna gerginliğinin tırmanması halinde yukarı yönde çok az oynayabileceğini belirttim. Gerçi Rusya'dan dün sabah başlayan boyutta bir saldırı beklenmiyordu ama bölgenin için için kaynağını bilmeyen yoktu.

Rusya'nın dünkü saldırısından sonra şubat ayı için yüzde 5 tahmin ettiğim enflasyon oranını yukarı yönde revize edip etmeyeceğimi soran çok sayıda okur oldu. Hayır, bir revizyona gerek görmüyorum.

Bugün ayın 25'i ve bugünden geçerli olmak üzere çok yüklü zamlar devreye alınsa bile topu topu dört gün uygulanacak. Kaldı ki TÜİK tüm mal ve hizmetlerde günlük fiyat derlemiyor. Bazı kalemlerde fiyat derlemesi bitti. Dolayısıyla gelecek zamlar ya çok az ağırlıkla şubat enflasyonuna girecek ya da hiç girmeyecek.

FATURA DAHA SONRA KESİLECEK!

Rusya-Ukrayna savaşının Türkiye ekonomisinde yaratacağı sıkıntıların öyle birkaç haftayla sınırlı kalacağını düşünmek iyimserlik olur.

Bir kere bu savaş, yalnızca bizi etkileyecek değil. Tüm dünya ekonomileri etkilenecek ve biz de bundan payımızı alacağız. Ancak Türkiye olarak bizim bu iki ülkeyle olan ilişkilerimizin boyutu, yaşayacağımız etkinin de çok fazla olmasına yol açacak.

Savaşın Türkiye ekonomine yapacağı etkileri bu köşede 23 Şubat'ta yazmıştım. Gelin bu etkileri yeniden hatırlayalım ve ortaya çıkabilecek diğer risklere de bir göz atalım...

TURİZMDE İŞLER SARPA SARIYOR...

Türkiye'ye geçen yıl Rusya'dan 4.7 milyon, Ukrayna'dan 2.1 milyon turist geldi. Rus turistlerin payı yüzde 19, Ukraynalı turistlerin payı yüzde 8. Bu ülkelerden gelenlerin bu yıl daha da artması, ayrıca payın da büyümesi bekleniyordu. Bu yıl her üç turistin biri bu ülkelerden gelebilirdi.

Ya şimdi, bu umut tümüyle yok oldu. Bu çatışma kısa sürede sona erse bile bu yıl en azından Ukrayna'dan pek fazla turist beklemek iyimserlik olur. Ayrıca Türkiye'nin Rusya ile olan ilişkilerinin bozulması halinde, tıpkı 2015'teki uçak düşürme olayından sonra 2016 yılında yaşandığı gibi bu ülke Türkiye'ye karşı bir yasak uygularsa turizm sektörü çok ama çok büyük bir darbe yer. Hele hele bu çatışma Avrupa'yı da tedirgin edecek boyuta varırsa bu kez yiyeceğimiz darbe çok daha ağır olur.

DÖVİZ DE YUKARI, ENERJİ FİYATLARI DA...

Dolardaki artış dün bir ara yüzde 5'in üstüne çıktı. Türk parasındaki bu değer kaybı, bir süredir hız kesmiş gibi görünen ithal maliyet baskısını yeniden başlatacak. Döviz, tam iki aydır yatay seyrediyordu. Bu durum, çeşitli araçlar devreye sokularak ve aslında var olmayan döviz satılarak sağlanıyordu.

Artık doları 13.50-13.60'larda tutma şansımız hiç mi hiç kalmadı. Bu artışın sonucu olarak özellikle enerji ithalatımız pahalalanacak. Akaryakıtta bugün yarın yüklü bir zam gelmesi kaçınılmaz. Akaryakıt zammını tetikleyecek tek etken tabii kur artışı değil. Petrol fiyatları da 100 dolar sınırını aştı. Petrolün varil fiyatı 105 doları buldu.

Dolar ve petroldeki artışın toplam oranı yüzde 15'e yaklaştı. Bu artışın akaryakıt fiyatlarına yansımaması düşünülebilir mi?

Sorun yalnızca akaryakıt zammıyla da sınırlı değil. Doğalgaz fiyatlarında da artış var. Her ne kadar doğalgaz fiyatları vatandaşa anında yansımıyorsa da, Avrupa piyasalarındaki zam oranının dün yüzde 30'u bulunduğunu göz ardı etmemek gerek. Gazetemiz enerji yazarı Mehmet Kara'dan edindiğim bilgiye göre Türkiye artık doğalgaz ithalatının yüzde 70 kadarını Avrupa piyasalarında oluşan fiyatlar üstünden alıyor. Öyle uzun vadeli anlaşmalarla sabit fiyatla alımın payı azaldı. Dolayısıyla bir süre sonra doğalgaz fiyatlarına yeni bir zam daha gelmesi şaşırtıcı olmayacak.

EKMEĞİ KAÇ LİRAYA YİYECEĞİZ?

Gazetemiz yazarı Ali Ekber Yıldırım iki gün önce, 23 Şubat'ta köşesinde çok ayrıntılı olarak yazdı. Türkiye Rusya'dan çok büyük tutarda tarım ürünü ithal ediyor. Ali Ekber, çünkü telefon konuşmamızda da pandemi dolayısıyla çok artan navlun giderleri yüzünden tüm ülkelerin en yakın ülkeden ithalat yapmayı daha önemser hale geldiğini, bu yüzden Türkiye için Rusya ve Ukrayna pazarlarının en avantajlı pazarlar olduğunu söyledi.

Ben de dün TÜİK veri tabanından geçen yılki hububat ithalatımıza ilişkin verilere baktım. Biz hububat ithalatında neredeyse tümüyle Rusya ve Ukrayna'ya bağımlı hale gelmişiz. Türkiye geçen yıl toplam 3.8 milyar dolarlık hububat ithal etmiş. Bu ithalatın yüzde 58'i Rusya'dan, yüzde 22'si Ukrayna'dan yapılmış. İki ülkenin payı tam yüzde 80.

Şimdi iki olumsuz gerçeğe karşı karşıyayız.

Birincisi; başta hububat olmak üzere tüm gıda maddelerinin fiyatı daha da artacak.

İkincisi; bu iki ülkeden geçen yıllardaki kadar ithalat yapamama ve ithalatı daha uzak ülkelerden gerçekleştirme durumumuz ortaya çıkabilir.

Dolayısıyla bir yandan ithalatı pahalı hale getiren döviz kuru artışı, diğer yandan alacağımız gıda maddelerinin fiyatındaki artış, doğal olarak iç piyasa fiyatlarına yansıyacak.

KKM HESABINDAN HAZİNE'YE BÜYÜK YÜK GELİYOR

Döviz artışını dizginleme uğruna icat ettiğimiz kur korumalı mevduat hesabında tüm umut, vade döneminde kurun çok artmamasıydı. Böylece Hazine artı bir yük altına girmeyecekti.

Ne oldu? Sisteme başlangıç günlerinde girenler şu anki tabloya göre yüzde 20 dolayında bir kur artışı dolayısıyla üç ay için öngörülen yüzde 4.25 faizin üstüne 15 puanı aşkın fark alacak.

Peki bu fark kimin cebinden çıkacak?

Hazine'nin... Yani aslında kur korumalı mevduatı ya da hiç mevduatı olmayanların cebinden.

Peki Hazine bu parayı bulmak için ne yapacak; ne yapacak ya yeni vergi ya diğer hizmetlerden kesinti!

ZAMLAR MART ENFLASYONUNU ZIPLATACAK

Toparlayalım...

Döviz artıyor ve petrolde, doğalgazda, tarım ürünlerinde fiyatlar sabit kalsa bile bizim ithalatımız pahalılaşacak.

Kaldı ki söz konusu ürünlerde de fiyat artışı var.

Bu artışlar, zaten uzun süredir çok yüksek seyreden ve ocak sonunda yüzde 94'e dayanan üretici fiyatlarına yansiyacak. Türkiye üretimini daha pahalı yapar hale gelecek.

Bazı kalemlerde tüketiciye doğrudan yansıma yaşanacak.

Başta akaryakıt... Bu zamdan dolayı da ister istemez tüm mal ve hizmet fiyatları artacak.

Şubat ayı için TÜFE artışını artı-eksi yarım puanlık marj içinde yüzde 5 olarak tahmin ettiğimi dün yazmıştım. Girişte de belirttiğim gibi savaş bu oranı artık pek etkilemeyecek. Biz savaşın fiyatlar üstündeki etkisini mart ayından itibaren göreceğiz.

Özellikle turizmde sorun büyür ve sezon çok kötü geçerse, bundan kaynaklanmak üzere dövizde sıkıntı yaşanır ve kur artışı sürerse, yaz aylarında gerçekleşmesini umduğumuz fiyat iyileşmesini de göremeyiz.

Ve zaten planlandığını düşündüğüm adım daha erken atılır; Türkiye yüklü bir faiz artışıyla durumu dengelemeye çalışır. Ama bu adım geciktikçe işe yarama olasılığı da azalıyor.

Turist gelirleri mi, giderleri mi?

Ferit Barış PARLAK

25 Şubat 2022 Cuma

Ekonomisini yurtdışından gelen işçi gelirleriyle ayakta tutmaya çalışıyor Filipinler...

O Filipinlerden, 2019 yılında 115 bin turist gelmiş...

O yıl, toplam turist içindeki payı binde 23'e yükselmiş...

2020 yılında ise binde 38'e çıkmış...

* * *

Turist gelen ülkeler arasında oranı artan ülkeler:

Bulgaristan...

Endonezya...

Kırgızistan...

* * *

Ukrayna'nın turizm içindeki payı yüzde 3.66'dan yüzde 8.29'a çıkmış...

* * *

Otel işletmecisi arkadaşım anlattı:

"Yıllık 3-4 kez giriş çıkış yapan Ukraynalı arkadaşlarım var...

Resmi verilerde "turist" görünen!

Türkiye'de çalışıp, kazanıp, Ukrayna'da mülk alan...

Aynı şekilde yüzlerce Rus, Endonezyalı, Filipinli Antalya’da çalışıyor/kalıyor/tanışıyor/geziliyor turist pasaportuyla.”

* * *

Kemer’de ki işletmeci ekledi,

“200 dolara, iyi tesislerde, her şey dahil, 10 gün tatil yapıyorlar...

Başka bir ülkede kahvaltı yapamazlar bu paraya...

Artı, birçok yerde misafirperverliğimiz devreye girebiliyor, tatilini uzatabiliyor, bırakın ücret ödemeyi, hediyelerle ülkesine dönebiliyor turistler...”

* * *

Turizm yatırımı vergiden düşülebiliyor...

Araziler çok ucuza kiralanabiliyor...

Kredili atıl yatırımları (Yumurtacının yanına yumurtacı, peynircinin yanına peynirci...) artırıyor...

Üstüne vergisi, elektriği (doğalgaz ithal edip) destekleniyor...

Yani...

Gerçekte 3 birim maliyeti olan turist, 1 birime geliyor...

Aradaki farkı ve artısı “devlet desteklerinden” sağlanıyor...

* * *

Turizmde “tüm ekonominin kazandığı” bir sistemi inşa etmemiz gerekiyor...

VELHASIL

Görünen/gösterilen ile gerçekler arasında ciddi farklar olduğunu anlatan olaylarla dolu bir süreçten geçiyor dünya...

Sorun çözmek için, doğru veriler gerekiyor...

Eldeki verilerin yanlışlığı:

(Örn: Ukrayna için Rusya’nın, ABD’nin, AB’nin söyledikleri ve yaptıkları) Olan sorunu büyütme dışında, farklı sorunları da tetikliyor...

Abdulkadir Selvi

Türkiye, Ukrayna'da bir maceraya girmeyecek

25 Şubat 2022

Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Afrika gezisine çıkarken, Ukrayna krizi yeniden tırmanışa geçmişti.

Gezinin Demokratik Kongo Cumhuriyeti bölümündeki temaslarını tamamlamış, Senegal'e uçuyorduk. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'a yönelttiğimiz soruların bir bölümü Ukrayna krizine ve **Putin**'in ziyaretine ilişkindi. O sırada **Erdoğan** Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü **İbrahim Kalın**'a dönerek, "**Türkiye'ye dönünce Putin'le telefonla görüşelim**" diye talimat verdi.

Ukrayna krizinin hızla bir noktaya doğru gittiğinin farkındaydı. "**O silahları oraya boşuna yığmadılar**" diye uyarma gereği duydu. **Putin**'in ziyaretini beklemeden telefonla görüşme gereği duymuştu.

Senegal'den sonra Gine-Bissau'ya geçilecekti. Kısa bir süre önce darbe girişimini atlatan **Embalo**'yu ziyaret edip darbeye karşı destek vermek istiyordu. Zaten Türkiye, darbenin ilk saatlerinde tavrını demokrasiden yana koymuş, darbeye karşı çok net bir tutum sergilemişti. O nedenle **Embalo**, 15 Temmuz'da darbe girişimini püskürtmüş bir lider olarak **Erdoğan**'ın ziyaretini çok önemsiyordu.

Ancak gezimizin Senegal ayağında Ukrayna krizi hızla tırmanmaya başladı. O sırada en yoğun isimler Dışişleri Bakanı **Mevlüt Çavuşoğlu** ile Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü **İbrahim Kalın**'dı.

EMBOLE'Yİ İKNA ETMEK ZOR OLMUŞ

Senegal gezisinin ikinci gününde Ukrayna krizinin savaşa dönüşme işaretini taşıyan **Putin**'in açıklamaları geldi. O sırada **Erdoğan**'ın Gine-Bissau gezisini iptal ederek Türkiye'ye döneceği bilgisi paylaşıldı. İşin ciddiyetine uygun bir karardı. Bu arada Gine-Bissau Lideri **Embole** de stadyum açılışına katılmak üzere Senegal'de bulunuyordu. **Erdoğan**'ı ülkesinde ağırlamak isteyen **Embole**'yi ikna etmek zor olmuş. En azından birkaç saatliğine ziyarette ısrarlı olmuş. Ama sonunda NATO Liderler Toplantısı nedeniyle dönüşü anlayışla karşılamış.

ERDOĞAN'IN DURUŞU

Senegal'den geç saatlerde hareket ettik. Uçağımız havalandıktan kısa bir süre sonra İletişim Başkanı **Fahrettin Altun**, Cumhurbaşkanı ile söyleyişi için davet etti. Zaten biz de o anı bekliyorduk. Çünkü Ukrayna krizinin nereye gittiğini anlamaya, Türkiye'nin ne yapacağını öğrenmeye çalışıyorduk. Hepimiz açısından **Erdoğan**'ın tavrını öğrenmek önemliydi.

HAYRETTİN EREN'İN VEFAT HABERİ

Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Özel Harekât Şube Müdürü **Hayrettin Eren**'in vefat haberini uçakta aldık. O anda uçağa ağır bir hava çöktü. Hüzünlü bir ortam oluştu. Kimi dua okudu, kimi üzüntüsünü paylaştı. Uzun süredir birlikte çalışanların gözleri dolmuştu. Allah rahmet eylesin. Mekânı cennet olsun. Ailesine başsağlığı diliyorum.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'a taziye dileklerimizi ilettik. “**Kalp krizi geçirdi. Kurtarmak için çok çaba sarf edildi. Hastaneye yetiştirildi ama kurtaramadık. 52 yaşında. Geride üç çocuğu kaldı. Çok fedakâr birisiydi. Allah rahmet eylesin**” derken üzgündü.

KRİZ YÖNETİMİ

Söyleşimiz böyle ağır bir havada başladı. Ukrayna krizi karşısında **Erdoğan**'ın tavrını ölçmeye çalıştım. **Erdoğan** şu anda **Putin**'le birlikte dünyanın en uzun süre görev yapmış liderlerden biri. Şimdiye kadar Irak'ın işgalinden Suriye içsavaşına, Libya'dan

Karabağ'a kadar birçok uluslararası krizi yaşadı ve yönetti. Bir anlamda kriz ustası. Krizlerin bir karakteri vardır. Ya siz onu yönetirsiniz ya da o sizi. Büyük krizler büyük liderleri ortaya çıkarır. Ya da krizi yönetemeyen liderleri bitirirler.

ERDOĞAN İZLENİMİM

Ukrayna krizinin savaşa dönüşme işaretleri verdiği bir sırada **Erdoğan**'ın yanında olmak bana birtakım gözlemlerde bulunma imkânı verdi.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'da panik ya da endişenin en ufak bir işaretini görmedim. Ama işin büyüklüğünün farkındaydı. Kafası karışık değildi. İhtiyatlıydı. Tercihini net bir şekilde yapmıştı. Belli ki A planı da B planı da hazırды. Rusya'nın işgalini doğru bulmuyordu ama ne Rusya'dan ne de Ukrayna'dan vazgeçme niyetinde değildi. Çünkü iki ülke de güçlü ilişkilerimiz var. Heyecanla hareket edilmeyeceğini söyledi. **"Biz burada devlet yönetiyoruz. Çok hassas davranmalı, dikkatli adım atmalıyız"** dedi.

MACERAYA YER YOK

Ukrayna'da savaşın ayak seslerinin duyulduğu bir sırada Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ı yakından izleme imkânım oldu. Bu tür kriz anlarında ülkenin başında güçlü bir liderin bulunması çok önemli. Birçok uluslararası krizi yönetmiş bir isim olarak Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın soğukkanlı ve kararlı duruşunun altını çizmek istedim.

Türkiye, Ukrayna konusunda bir maceraya girmeyecek. Dikkatli, ihtiyatlı ve serin kanlı hareket edilecek.

ÜÇÜNCÜ YOL

Rusya'nın Ukrayna'ya müdahalesinin en çok etkileyeceği ülkelerden biriyiz. O nedenle çok endişeliyim. Hem ekonomik olarak hem de siyasi ilişkilerimizin güçlü olduğu iki ülke savaş halinde. ABD ve İngiltere tarafından Ukrayna, altın tabak içinde Rusya'ya ikram edildi. Batı, **Putin** karşısında başarısız bir sınav verdi. Ama Türkiye sıkıntılı bu süreçte üçüncü bir yolu tercih etmiş durumda. Ne **Putin** ve **Biden**. İhtiyatlı tutumuyla **Erdoğan** çizgisi...

ABD İLE RUSYA ANLAŞTI MI?

Peki, Rusya'nın savaş nedeni sayacağını ilan etmesine rağmen önce NATO'ya üyelik defterini açıp sonra Ukrayna'yı ortadan bırakan ABD, bu sonucu görmüyor muydu? **Erdoğan** en son Ukrayna gezisinde bu tehlikeye dikkat çekti. Ama sonuç ortada. Sanki ABD ile Rusya arasında gizli bir anlaşma var. Çünkü iki ülke arasında yeni bir paylaşım yaşanıyor.

2013 yılında yapılan AB Dışişleri bakanlarının gayri resmi toplantısının gündeminde Ukrayna'nın NATO'ya alınması konusu yer alıyor.

OH MY GOD

Toplantıya Türkiye'ye temsilen o sırada AB Bakanı olan **Mevlüt Çavuşoğlu** katılıyor. **Çavuşoğlu**, “**Ukrayna'yı Rusya karşısında tercih yapmaya zorlayarak yanlış yapıyorsunuz. Rusya Kırım'ı ilhak etmek isterse bir şey yapabilecek misiniz? Putin, Donbass bölgesine girmek isteyecek. Peki o zaman Ukrayna'yı koruyabilecek misiniz? Putin, Ukrayna'nın, Karadeniz'le olan bağı koparmak için Odessa'yı almak isteyecek. Engel olabilecek misiniz**” diye uyarıyor.

Çavuşoğlu sözlerini bitirirken toplantıya başkanlık eden **Catherine Ashton**, “**Oh My God**” diyor.

Aman Tanrım.

Ya Oh My God.

Sonuç? Ukrayna gitti...

Hem de ABD'nin teşvikiyle...

Esfender KORKMAZ

Putin Vakası'nın Türkiye'ye maliyeti

25 Şubat 2022 Cuma

Putin'in Türkiye için en büyük zararı, demokrasi alanında, otokrasinin tırmanmasında olmuştur. Batının Türkiye için demokrasi kaygusu duyması ve bunu sıkı sık gündeme taşıması bir anlamda otokrasi için fren etkisi yapmıştır. Rusya ise tersine kendisi gibi otokratik yönetimler istiyor. Rusya güdümündeki Bağımsız Devletler Topluluğunun 9 üyesi de, insan hakları ve demokratik özgürlükler olarak kısmen özgür veya özgür olmayan ülkeler statüsündedir.

Türkiye'nin diyalog ortağı olduğu Şanghay Ülkeleri de, Hindistan dışında demokratik özgürlüğü olmayan ülkelerdir.

Putin kendine benzeyen diktatör liderler istiyor. Bu anlamda Türkiye demokrasisine kötü örnek oldu ve otokrasiyi cesaretlendirdi.

Ekonomik açıdan Ukrayna krizinin de Türkiye olumsuz etkileri olacaktır.

Birincisi; Global ekonomik etkiler açısından ortaya çıkacaktır. Türkiye Petrol ihtiyacının yüzde 25'ini Rusya'dan alıyor. Krizin Dünyada Petrol ve buğday fiyatlarını artırması Türkiye'ye de olumsuz yansıyacaktır.

İkincisi, doğrudan etkilerine gelince;

1. Rusya ile olan dış ticaretimizde sürekli açık veriyoruz.

2021 Yılında Rusya'dan 29 milyar dolarlık ithalat yaptık. Buna karşılık 5,8 dolarlık ihracat yaptık. Rusya ile olan dış ticaretimizden dolayı, toplam dış ticaret açığımızın yüzde 50,3'ü kadar 23,2 milyar dolar dış ticaret açığı verdik. Üstelik bu açık her yıl devam ediyor. Yani Rusya dış ticarete bir partnerimiz değil, bizi alenen sömüren bir ülkedir.

2. Doğalgaz ve tahıl ithalatında Rusya'ya mecbur değiliz.

Türkiye Rusya'dan ithalatında ilk üç sırayı, Doğalgaz, Demir Çelik ve Tahıl alıyor.

Türkiye doğal gaz ihtiyacının yüzde 40'ını Rusya'dan alıyor. Dünyanın en pahalı doğalgazını Türkiye'nin aldığına dair iddialar var.

Ekim 2021; Erdoğan-Putin görüşmesi medyada "*Erdoğan doğal gaz fiyatlarının Avrupa piyasasında yüksek olduğunu bu yüzden fiyatların düşük tutularak yeni bir anlaşma imzalanması gerektiğini söylediği buna Putin'in cevabı ise "Ucuza doğal gazı vermem" şeklinde olduğu*" yazıldı.

Türkiye'nin doğalgazda alternatif çözümler üretmesi gerekiyor.

Tahıl ihtiyacımızın yüzde 64,6'sını Rusya'dan, yüzde 13,4'ünü Ukrayna'dan ithal ediyoruz. Tahıl ithalatında; Polonya, Bulgaristan, Arjantin gibi alternatif ülkeler olduğu için Türkiye tahıl temininde sıkıntı çekmez. **Türkiye'yi tahıl ithal etmeye mecbur bırakan hükümetler utansın.**

Türkiye'nin Rusya'ya ihracatında ilk üç sırayı, meyve-sebze, makine ve aksamı, çeşitli metaller alıyor. Standartları tutturunca sebze ve meyve ihracatı her ülkeye yapılabilir.

3. Turist sayısı azalır.

2016 ve sonrasında, OHAL uygulamaları ve Başkanlık sistemi ile Türkiye'ye batıdan gelen Turist sayısı azalmış, Rusya ve Ukrayna'dan gelen turist sayısı artmıştır. 2021 yılı itibariyle gelen turist sayısında ilk üç sıra şöyle:

*Rusya: 4,5 milyon, toplamın yüzde 21,i

*Almanya: 2,8 milyon, toplamın yüzde 13'ü

*Ukrayna: 2,1 milyon, toplamın yüzde 9,5'i

Gelen turist başına ortalama harcama 834 dolardır.

Türkiye'nin stratejisi, insan hakları ve demokratik özgürlüklerde, hukuk ve demokraside yeniden Avrupa standartlarına dönmek ve daha zengin turist çekmek olmalıdır.

4. Akkuyu Nükleer Santralini; Rusya kendi finansman imkanları ile yapıyor. 1. ve 2. ünitelerde üretilen elektriğin yüzde 70'i ile ünite 3. ve 4. ünitelerde üretilen elektriğin yüzde 30'unu her ünitenin devreye girmesinin ardından 15 yıl süresince Türkiye Cumhuriyeti tarafından 12.35 ABD senti/kWh tarifiyle satın alınacaktır.

Santral, tam olarak faaliyete geçmesinden 8 yıl sonra Türkiye'deki enerji tüketiminin ortalama yüzde beşini karşılayacaktır. 2082'de santralin ömrü bitecektir.

AKP iktidarı neden böyle yapar? Devlet de borçlanarak aynı yatırımı yapabilirdi. Şatafata, saraylara, konvoylara, lüks araba ve uçaklara para bulabilen bir devlet, bunları kısarak aynı yatırımı yapabilirdi.

Sonuç olarak, Rusya Türkiye için dış ticarete Avrupa benzeri bir partner değildir. Avrupa ile ticaretimizden fazla verip, Rus ve Çin'e karşı verdiğimiz dış ticaret açıklarının bir kısmını kapatıyoruz.

Rusya ile ekonomik ilişkilerimiz bize zarar veriyor. O zamanda insanların aklına; **"Siyasi iktidar Otokrasiyi koruyan bir ülke olduğu için mi Rusya'yı partner ilan ediyor."** sorusu geliyor.

25 Şubat 2022, Cuma

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

NATO sadece seyirci

Rusya'nın "**eski**" Ukrayna topraklarındaki askerî harekâtı beklenenden fazla değil. Bazı kaynaklar spekülâtif değerlendirmeleri sever.

Onlara göre **Putin**'in askerleri şu anda Ukrayna'nın başkenti Kiev'in kapılarında. Oysa haritalardaki gerçek böyle değil.

Rusya bütün gücüyle iki eski Ukrayna toprağında tam olarak hâkimiyetini sağlamaya çalışıyor.

RUSYA'YA SINIRLI AMBARGO

Bu yaşananlara karşı bazıları, "**Neden NATO seyirci kalıyor?**" demekte.

Oysa biliyoruz ki, NATO anlaşmasının 5'inci maddesi ancak "**NATO üyelerine doğrudan saldırı olduğu zaman**" devreye girer.

Tabii şimdi NATO üyesi devletler, doğal olarak askeri müdahaleden çok siyasi ve ekonomik tedbirlerle **Putin**'i cezalandırmaya çalışıyorlar.

Mesela İngiltere, iki Rus oligarkın işlerine müdahale etmiş. Yani tepkiler sınırlı.

TARAFSIZ OLMAK ZORUNDAYIZ

Biz Türkiye olarak tarafsızlığımızı korumak durumundayız. Ukrayna'yla ticari ilişkilerimiz çok fazla. Ukrayna'da yatırım yapan Türk işadamları var. Ama Rusya'yla ticari ilişkilerimiz daha fazla. Mesela, Rus turistler olmasa Antalya zor duruma düşer. Olayları soğukkanlılıkla ele almak lazım. Başka çaresi yok.

İkinci Dünya Savaşı başladığında taraflar olayları soğukkanlılıkla ele alamadılar, sonunda milyonlarca insan öldü ve pek çok devlet tahrip edildi.

BATI SAVAŞA HAZIR DEĞİL

Şimdiki durum böyle değil. **Putin** çok hesaplı adımlar atıyor ve Rusya'da büyük desteği var. Mesela, son askeri harekâtı karara bağlayan hükümet kararnamesine 400 imza topladı. Hiçbir muhalefet oyu devreye girmedi.

Bunun yanında ne bizim gücümüz ne de Avrupa'daki NATO gücü, Rusya ile büyük bir savaşa hazır değil.

Amerika'da ise halkoyu yoklamalarında çoğunluk olayları seyretmekten yana. Dilerim bu krizli günler çabuk biter.